

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.
Telefon: 14.

Felekezeti iskolai tanítóink

és összes funkcionáriusaink a lehető legnehezebb helyzetben vannak. Egyfelől gyermekeink nevelésével járó életre kiható felelősségük, másfelől a mindennapi kenyérgond nyomja már-már elerőtlenedett vállalkat.

Eddig sem volt rózsás soha a helyzetük, sem felelősségük, sem gondjuk nem volt kisebb, csak amíg a magyar impérium alatt ez a felelősségük pedagógiai volt, úgy most nemzeti, faji felelősségük, mellyel tartoznak nekünk, szülőknak, akik gyermekeinket rájuk bizzuk anyanyelvünk tökéletesítése és vallás-erkölcsi nevelésben való részvételére végett.

Soha sem csalódtunk bennük, bárha hálánk nem is mindig úgy nyilvánult meg velük szemben, ahogy megérdemelték volna; soh'sem tudtunk nekik kárpótlást nyújtani odaadásukért, önzetlenségükért, amellyel tanügyünket előmozdították, most még kevesebbet tudunk nekik adni s míg egyfelől a mérlegen mindig csak kivánságaink állanak, nem tudjuk a mérleg másik részét megtölteni kifejtett küzdelmüknek megfelelő anyagi ellenértékkel.

Pedig ők, a nemzet napszámosai, nemcsak tanítómesterek, hanem egyuttal szülők, családfenntartók, apák is, épen úgy, mint én, te és ő, mi mindnyáján.

De annál nagyobb az érdemük, hogy mindez az egyenlőtlenség, mely a teljesített munka s az adott egyenérték között van, nem veszi el kedvüket továbbra is önfeláldozó munkálkodásuktól.

Ezek a szavak ajkunkra tolultak abból az aktuálitásból, hogy a helybeli felekezeti tanítók kéréssel fordultak az egyháztanácsához az iskolai tanítás olyan beosztása végett, mely szerint a tanítás csak a délelőtti szorítassék, hogy ezáltal délutánjuk szabadná tétessék.

Jól tudjuk, mi indította tanítóinkat ezen kérésük előterjesztéséhez; nem egyéb, mint hogy amit nem tudnak a tanítással megkeresni, pótolják azt a délutáni munkájukkal, melyet otthon, gazdaságukban, vagy idegen irodákban akarnak kifejtetni.

Tudjuk, hogy kérésük nem méltánytalan, nem igazságtalan; azonban engedjenek meg, hogyha gyermekeink érdekében kérésüket most sem teljesíthetjük.

Gyermekeink ugyanis képtelenek egy hosszú délelőtti, mely a délutáni tanítási idővel megnyulva, teljes értelmi képességükkel feldolgozni azt a napi tananyagot, amely két-három órai időközbeni pihentetéssel egy napra volt előírva. Ha pedig képtelenek feldolgozni, akkor úgy tanító, mint gyer-

mek csak veszít vele. Tanító a fáradtságát, gyermek pedig az anyag megtanulását.

A mi gyermekeinknek pedig a mai lerongyolódott helyzetünkben vajmi kevés anyagiakat adhatunk utravalóul, csupán csak szellemieket. Erre pedig nekünk nagyon kell vigyáznunk, mert ellenkező esetben mi, kisebbségek, az élet nagy versenyében, melyben fokozottan kell kivennünk részünket, csak hátramaradnánk.

Ne haragudjanak tehát tanítóink, ha kérésüket újból nem teljesíthetjük; mi — ezidőszereint — újból csak biztatni tudjuk őket, hogy azzal az államségéllyel sem lehet, míg a világ, buvódit játszani, hogy bármilyen bűvész is legyen Anghelescu ennek eltüntetésében és egyházi főhatóságainkkal szembeni ígéreteiben, egyszer csak mégis el kell ezt a kérdést intézni már azon egyszerű oknál fogva is, hogy mi ezt a kérdést nem hagyjuk elaludni.

Lloyd George azt mondta a nagy háborúkor, hogy az fogja azt megnyerni, aki jobban bírja idegekkel.

Lloyd Georgenak ez a jövődöleése bevált; és ha bevált, be fog válni az államségély kérdésénél is, mert a folytonos kéréseket és kilincseléseket mi bírjuk idegekkel s bírjuk különösen akkor, mikor ez a kérdés gyomorkérdésünké vált. Az éhező koldus sohasem fogja megenni a folytonos kérést, mert ha megunja — elpusztul.

Nehéz küzdelmüket tehát bírják tanítóink is még egy kicsit idegekkel, talán el fog jönni az idő, mikor nekik is megadhatjuk jól megérdemelt jutalmukat nehéz fáradozásaikért.

Blénessy Sándor tábornok, volt osztrák-magyar műszaki főfelügyelő eltávozásához.

Városunk polgársága egy talpig becsületes, nagy karriert befutott és nagy multtal rendelkező, igazi férfi eltávozásával kevesbedni fog.

A napokban vett búcsút személyes ismerőseitől és tisztelőitől Blénessy tábornok, akit a világháború utáni összeomlás hozott haza városunkba; szülővárosába.

Nagy katonai karriert futott be az egykori székely fiú és nagy volt a bukás is, mely őt az összeomlással érte. Ez a bukás azonban csak a külsőségekben volt bukás, csak a veressé bélelt katonai köpenyt cserélte fel az egyszerű, minden rangbeli különbséget eltüntető civil ruhával; erkölcsi tekintetben azonban még nagyobb karriert ért el, mert magatartásával mindenkünknek megmutatta, hogy kell bármilyen összeomlásból nagy lelki erővel és becsületes munkával újra kiemelkedni.

Amíg a tábornoki uniformisban milliók lesték parancsszavát, úgy a civil munkában az egész székelység fordíthatja rá tekintetét, várhatja az ő parancsszavát, amely megtanít mindenkünknek arra, hogy bármily nagy összeom-

lás felett nem keseregni, kezeket tördelni, hanem új lelki erővel dolgozni és folyton csak dolgozni kell.

Aki millióknak parancsolt, maga is tudott másoknak engedelmeskedni, s ez a régi fényes élettől való keserves eltávolítás nemhogy kibebíttette volna őt szemünkben, hanem még jobban felemelte.

Mindnyájunknak fájt, mikor nemrégén egyik napilap nem úgy foglalkozott az ő magas személyiségevel, amint azt ő megérdemelte volna s amilyen magasságban áll ő a mi szemeink előtt. Dehát meg lehet bocsátani a cikkirónak ezt a súlyos erkölcsi tévedését, mert hiszen ahhoz, hogy valaki felett erkölcsi bírálatot mondassunk, ahhoz elsősorban is az kell, hogy — mi is rendelkezünk erkölcsi erényekkel.

Sajnáljuk, hogy elhatározása elszólítja körünkől, hogy elhagyja szülővárosát, egyszerű székely becsületes hozzátartozóit; dehát elhatározását, melynek bizonyára megvannak a maga lelki okai, nekünk csak tudomásul lehet vennünk, de azt nem bírálhatjuk.

Mi búcsúzásakor csak azt mondhatjuk, hogy szeretettel és igazi nagybecsüléssel kíséreljük el őt lelkünkben új letelepedési helyére, aki székely fajára egész életében csak dicsőséget és elismerést hozott, és hogy az ő egyszerű becsületes és munkás életét csak példaképpen tudjuk fiainknak elébetárni.

Cs. A.

A Vadásztársaság közgyűlése.

A „Gyergyószentmiklósi Vadásztársaság” folyó hó 16-án tartotta őszi rendes közgyűlését, melyen Zárug Zakariás korelnökségével 1929. évre a következő tisztikart választotta:

Elnök: Lázár Gyula, alelnök: Vormair Frigyes, titkár: Csáky Mihály, pénztáros: Nagy István, fővadász-mester: Jakabffy Béla, vadász-mester: Kari István. Választmányi tagok. Rendes tagok: Biró József, Jancsó Béla, Nagy Zoltán, Nap Gyula, Angi Balázs, Elekes Mihály. Póttagok: Popovici Mihály és Zárug Zakariás.

A gyűlésnek első látásra egy szokatlan határozata is hozatott: A mérgezési megbízások redukáltak és csak olyanoknak adatnak ki, akik fenn a havasokon, a „Szarvasos területen” végzik ezt.

Belterületen azért kellett megszüntetni a duvadak mérgezését, mert e köpeny alatt olyanok is mérgezték, akik nem kaptak erre engedélyt — vadászok, sőt nem vadászok is, talán még utóbbiak többen — nagy veszedelmére a faluból kikijáró kisebb háziállatoknak, merészességükben a haszonleső felelőtlen emberek még arra is rávetemedtek, hogy a falu között levő nagyobb puszták telkeket is lemérgezték. Most már könnyebb lesz így ellenőrizni e haszonleső suttym vadászokat.

Másik fontos határozata a gyűlésnek az, hogy minden vadász az elejtett bőröket, gereznákat, eladás előtt be kell vigye a központba lebélyegzésre és csak azután adhatók el. Ez üdvös határozat akkor birna igazi erővel, ha a szomszédos társaságok is hasonlóan bevezetnék és maga a közigazgatási hatóság ennek keresztülvitelében segédkezet nyújtana.

Dicséretet érdemlő volt, hogy úgy a köz-

gyűlés, mint az elnökség a „vadászat belső rendje” ellen vétőkkel szemben a legerélyesebben kíván eljárni; szükséges ez nagyon, mert egy olyan társaság, melynek tagjai löfegyverrel járhatnak, minden kritikát álló erkölcsi alapon kell, hogy nyugodjon. A közönségnek a vadászokról alkotott azon ideális felfogását, hogy a „vadász” a mező, az erdő amatőr rendőre, nemcsak meg kell őrizni, de igazi nemes intenciókkal telített működéssel még fokozni kell.

Angi Balázs.

A Magyar Párt közgazdasági szakosztálya megállapította a székelyudvarhelyi gazdasági kongresszus programját.

Az Országos Magyar Párt közgazdasági szakosztálya szept. 12-én ülést tartott Gyárfás Elemér dr. elnöke alatt, melyen a szakosztály különböző foglalkozási ágbeli tagjai nagyszámúban vettek részt. Az ülés egyetlen tárgya volt az Országos Magyar Párt nagygyűlését megelőzően október 13-án Székelyudvarhelyen tartandó közgazdasági gyűlés tárgysorozatának megállapítása és előadójának kijelölése. A szakosztály az egyes kérdések alapos megvitatása után a következő tárgysorozatot állította össze: 1. Pénzügy és kereskedelem: a) A lej stabilizációja, a külföldi kölcsön, a külföldi hitelek és a hadikölcsönkötvények. Előadó: Gyárfás Elemér dr. szenátor. b) A magyar pénzügyi intézetek együttműködése a többi gazdasági és társadalmi szervezetekkel. Balogh Elek dr. képviselő. c) A hiteléletet megbénító igazságszolgáltatási bajok. Lehrner Sándor dr. d) A kereskedelem szabadságát sértő rendelkezések. Kabos Ármán. e) A kereskedelmi és iparkamaránál szenvedett sérelmek s felkészülés az új kamarai választásokra. Zagoni István dr. 2. Iparügyek: a) A gyárilap helyzete és sérelmei. Hexner Béla dr. b) A kézműipar helyzete és sérelmei. Szabó Béni. c) Az ipari szakoktatás. Csizsár Lajos. 3. Agrárpolitika: a) A mezőgazdasági kamarák, agrárreform. Abrudbányai Ede dr. b) A gabonaértékesítés. Az állatkereskedelem. Török Bálint. c) Mit tehetünk kisgazdáink többtermelése érdekében? Dr. Szász Ferenc. d) A székelyföldi közbirtokosságok szervezése. Csiby Andor dr. e) Az erdélyi magyarság mezőgazdasági szervezkedése. Mikó László.

A kongresszusnak külön érdekességet ad az, hogy a nagygyűlésen, mindenki felszólalhat és így minden új és egészséges idea kifejezésre juthat.

Állítólagos csalások a gyergyószentmihályi adóhivatalnál.

A Dimineața misztifikációi.

(Az Universulból vesszük és az ő felelősségére közöljük):

Csikszereda, szept. 10.

A Dimineața aug. 6. és szept. 10-iki számaiban két cikk jelent meg. Az elsőnek címe „Új, hivatalos lopási szisztéma”, a másodiknak „Az új rablási rendszer pontosan beigazolódott”.

Ezekben a cikkekben a Dimineața kimutatja, hogy a gyergyószentmihályi adóhivatal 2225 lejű vétellezett be Struhl Herman adófizetőtől és ahelyett, hogy az összeget nevezettnek jóváírta volna, G. A.-nak, aki az adóhivatal főnökének kegyeltje, számlájára könyvelte.

A második cikk a lefolytatott vizsgálat eredményét tárgyalja, ugyancsak az adóhivatal főnökét vádolva avval is, hogy beszédett egy Karmajeczki nevű adózótól 10.800 lejű és azt eltette.

Ezt az összeget, mondja a cikkíró, törvénytelenül vették be és az adóhivatal főnökének zsebében maradt.

Bár a második cikk már a vizsgálat lefolytatása után íródott, mégis valótlanságokat állít és pedig úgy, hogy azt hinné az ember, hogy millió lopásokról van szó, mint Dámbóvitában.

A dolog a következőképpen történt: Struhl Herman kereskedő Gyergyószentmihályon volt, de még 1923-ban mindenét eladta s elköltözött.

Folytatólagosan megterheltek adóval, anél-

kül, hogy tudták volna, hol van. Mert amikor elment, nem mondta meg, kinek adta el a házat, sem hogy hová megy.

A múlt évben a gyergyószentmihályi adóhivatal kapott egy 2225 lejes receptszát az aradi adóhivaltól, amelynek területére Herman költözött. Az összeget adótartozásának fedezésére tette le.

Később állapították meg, hogy a kivetés már törölve volt Herman részéről, úgy hogy a receptszben foglalt összeget Hermannak kellett volna kiadni.

A receptsz átmegy az összes hivatalos könyveken, kivéve a bevételezések könyvét, ahol a Herman lapja helyett G. A. lapján szerepel. A könyvelést Siegens Viktor végezte, aki szándékosan követte el ezt a dolgot, hogy a becsületes főnöknek ártasson.

Amikor gondolta, hogy itt az idő, a tisztességtelen hivatalnok összeköttetésbe lép a cikkek szerzőjével, a Dimineața tudósítójával, tudomására hozva az esetet.

A cikk szerzője a vizsgálat megejtése után sem látta, hogy kivel van dolga s megírta a másodikat is.

Az iratoknál lévő nyilatkozatokból kiderül, hogy nevezett hivatalnok magyarországi menekült, ahol Kun Béla hadseregében biztos volt. Sikertelenül onnan megszökönie, bejutva az országba, Alfalu községénél kapva hivatalt, ahol kémkedéssel és bolsevik izgatással foglalkozik.

Kidobják onnan a magyarok, hogy ne mondassák róluk, hogy helyet adnak neki, cserébe működési bizonyítványt állítanak ki, amelynek alapján a gyergyószentmihályi osztálymérnökséghez kerül. Onnan is kidobták.

Egy bukaresti rokonához vonul vissza, ahol találkozik a háznál egy valamelyik minisztériumbeli vezérigazgató urral.

Panaszkodik neki, hogy nem kap állást, és hogy a magyarok nagy kellemetlenségeket okoztak neki, nemzeti érzelmei miatt (főnökei előtt pedig nem is akart románul beszélni) és protekcióval és alfalvi bizonyítványa révén újra állást kap a gyergyószentmihályi adóhivatalnál.

Ami a Karmajeczki 10.800 lejűt illeti, avval körülbelül ugyanugy történt a dolog, és a receptszre vonatkozólag ugyancsak visszatérítést kell majd kérni, úgy hogy a pénz semmiképpen sem maradt az adóhivatali főnök zsebében.

A fent elmondottakat a vizsgálat irataiból állapítottuk meg, ahol éppen G. A. jelenti ki, hogy Siegenssel semmi összeköttetése nem volt.

Nyilatkozat.

Felkértek bennünket alábbi levél közlésére, amelyhez megjegyzést hozzáfűzni nem tartjuk szükségesnek.

Szerkesztő ur!

A Székely Szó szeptember 9-iki 37. számában hír jelent meg „Az állami elemiiskola üdvözlí a szülőket” címmel. A cím ironia, hogy sikerült-e vagy sem, az elbírástól függ. A szerző, aki a névtelenség homályában húzódik meg, azon erőlködik, hogy a székelység tudomására hozza a rettenetes katasztrófát, amely azzal éri, ha gyermekeit hivatalból beírjuk az állami iskolába s azt a tanácsot adja nekik, hogy szem előtt tartva a közmondást: Ki korán kel, aranyat lel — siessenek gyermekeiket beírni a felekezeti iskolákba, amíg „a szomorú eset” (az igen tisztelt írónak saját kifejezése) be nem következik. Sajnálom, Szerkesztő ur, de cáfolnom kell a gondokba merült névtelen szerzőt, akinek egészségi állapota minket is aggasztani kezdett, miután borzalmas álmatlanságban kell szenvednie nagy gondjaiban, amelyeket a székely nép sorsa miatt érez, aki számára az állami iskola igazgatósága „súlyos büntetést” helyez kilátásba (a szerző kifejezése), arra az esetre, ha gyermekeiket nem oda írják be. Tudja meg a tisztelt névtelen szerző, hogy a címeket, amelyeket az igazgatóság a zsebéből szedett ki (milyen finom ironia), éppen a felekezeti iskola tanítói által elkészített lajstromokból állított össze, azokkal jó egyetértésben és az iskolatörvénnyel egybehangzóan, amelyet, bármint igyekszik is a névtelen szerző,

mi csak respektálni fogunk. Tudja meg még, hogy azok az irások nem mások, mint egyszerű formulárok, amelyek minden iskolaköteles koru gyermek szülőinek megküldettek, figyelmeztetvén őket, hogy gyermekeiket iskolába kell járatniok. Ez nem foglalja magában okvetlenül azt a kötelezettséget, hogy csak az állami iskolába iratkozzanak be és nagyon különös, hogy ezt az emberek tudják, ő azonban nem. Miért hibás az iskola igazgatósága, ha szerző nem ismeri az iskolai törvényeket és alkalmazásuk módját? Mutat nekünk csak egy székely szülőt is, akit kényszerítettünk, hogy az állami iskolába irassa be gyermekét? Miután ezt nem fogja megtenni tudni soha, nyilvánvaló a névtelen szerző rosszhiszeműsége, amellyel az állami iskolát diszkreditálni akarja és a népet ellene izgatni, azt a népet, amely szerencsére sokkal több jóakaratot mutat és az igaz ügy iránt több megértést, mint ő, aki meri azt mondani, hogy az állami iskolába gyermeket beírni „szomorú eset”. Miben áll a szomorúság, névtelen szerző ur? Mi veszedelem történik ennél az iskolánál? Bármely felvilágosult ember előtt tiszta dolog, hogy a fent nevezett szerző viszályt kíván és semmi esetre sem jó egyetértést a lakosság között. Miután a jóakaratra és békeségre vágyásnak az az első jellemzője, hogy az illető pontos információt szerezzen és csak azután vádoljon.

Küldöm ezeket a sorokat azzal a kéréssel, sziveskedjék őket közölni, hogy egy téves információt megcáfoljanak.

Abban a reményben, hogy kérésem teljesíti, fogadja szerkesztő ur tiszteletem kifejezését. Gyergyószentmihály, 1928. szept. 14.

M. Popovici,

a gyergyószentmihályi állami elemi iskola igazgatója.

Öröktűz . . .

Mihály László Barna csikszeredai fiatal költő Öröktűz című kötete a napokban került ki a nyomdából.

A kötetből, melynek versei eredeti tehetségre vallanak, mutatoul közöljük alábbiakat:

A költő dalol.

Csikország a bánat hazája,
A költő is jajt! — muzsikál.
Szívünkre mintha bánat szállna,
Mikor a pásztor furulyál.
Egyebütt tavasz, ha ébred,
Új himnusz zeng a világ;
Itt a szemekbe' könnyek égnek
S nekünk az Élet vajj' mit ad?

Csiksomlyói csodatevő Szűz!
Ma minden székely rád tekint.
Lelkünket sebzí milljom átok.
Ó, szüntesd meg a jajt, a kint!
Ó nézd, mily halványak az arcok —
Gyujtsd fel szívünknek a lángját;
Gorgon arcok kacaja harsog,
Égnek, lobognak a fáklák!...

E földi jajt, ha ki is kell állnom
Lelkem, ez öröktűz lángol!
— Anyám, csak hozzád kell kiáltnom
S nem hagysz veszni e világból.
— Ragyog az ós klastrom keresztje
S én fel, szent hegyedre hálok.
Jöjjön bár az Élet nagy estje
En ott — kigyujtom a lángot! —

S a somlyói Szűz könnyezve megáldott...

Istenrab.

Csak meditálok mélyen, elmerengve...
Zsoltárral kezdem a holnapot, a mát
S bús vágyaimnak szárnya verdesi
Mord, kietlen világom ablakát.

Urí voltam s most „Vittorio testvér,”
Most koldusbarát, utolsó rabcseléd,
Oh, nekem még életinduláskor
Adósom maradt e bús földi lét.

Hittem akkor, hogy én is nagy „Ur” leszek
S lenéztem gögösen mindenki mást,
— Én Istenem, ma csuha, korda rajtam
S vállamon kigunyolt Krisztus-palást.

Reméltem, hittem, hogy boldog leszek
S a klastrom fokon megtorpan a vihar.
Futok sietve csörgedező vágytól...
S egy rableány hív láng csókjaival.

Fejem koszorus, a lelkemen bélyeg,
Pedig eldobni szeretném a jármot.

Eszembe jut a kedves, s otthonom...
Uram, mondd, ezért én lennék az álnok?

Bilincs köt össze: a máriás eskü!
Magszöknék, de elárul tonzurám
És merre menjek az éji sötétben?
Hisz nincs is nekem: kedvesem, hazám...

De elcsitul lelkemben az átok...
S ajkamra nem jó égszítok soha;
S ha hitem-reményem néha úgy kisebb:
Gyógyítsd meg lelkem, betlehemi Kisdéd!

S a zsoltár zsong, mint gyászos orgona...

HIREK.

— **Halálozás.** Főtisztelendő Albert Zsigmond kásonjakabfalvi plebános 58 éves korában, papságának 35-ik évében, hosszas betegség után, folyó évi szeptember hó 8-án meghalt. Három évtizeden keresztül volt a csiki közügyeknek lelkes munkása, hiveinek buzgó lelképásztora. — Temetése szeptember 11-én Kásonjakabfalván volt Csikvármegye magyar közönségének mély részvéte mellett.

— **A Magyar Párt naggyűlése.** Az Orsz. Magyar Párt f. évi okt. hó 14-én Székelyudvarhelyen országos naggyűlést tart, amelyen a Párt szervezeti sz. bályzatának 7. §-sa értelmében Csikvármegye 22 taggal jogosult képviseltetni magát. A csikmegyei szervezet ezen kiküldötteket 1924. nov. 8-án tartott közgyűlésén hat évi időtartamra megválasztotta s tekintettel arra, hogy a megválasztottak mandátuma ma is érvényben van, a kiküldötteket pártiroda levélben megkereste s ezuton is felkéri, hogy a székelyudvarhelyi orsz. naggyűlésen leendő megjelenésükről pártirotát azonnal értesíteni sziveskedjenek, hogy részükre a megbízó levelet kiállíthassuk és részvételüket az Orsz. M. P. központjának és a rendezőbizottságnak Székelyudvarhelyre bejelenthessük.

— **Áthelyezés.** Páll Domokos remetei segédlelkésként Lupényba helyezték át. Helyére Székely Árpád s. lelkész került.

— **Házasság.** Takács Lajos, az Agrár Takarékpénztár gyergyószentmiklósi fiókjának igazgatója, folyó évi szeptember hó 8-án tartotta esküvőjét Cseh István és neje Botár Veronika leányával Gizikével, Csikszerezében.

— **A Magyar Párt csikszerezéi központi pártirotája** f. évi okt. hó 1-én régi helyéről a Beke Ágoston házába, Bratianu-utca 19. szám alá fog átköltözni. Az iroda minden nap, vasár- és ünnepnapokat kivéve délelőtt 8—12-ig a közönség rendelkezésére áll.

— **Befejeződnek a városi aszfaltozási munkálatok.** A városi tanács aszfaltozási programja nemsokára teljes befejezést nyer. Ez az aszfaltozás nemcsak kényelmi szempontból válik előnyére városunknak, hanem városrendezési szempontból is, mivel girbe-görbe utcáink egyrészt kiegyenesednek, másrészt az egész uttest is kiszélesedik.

Ehhez a munkához azonban volna egy kis észrevételünk, jobban mondva óhajtasunk és pedig: nem volna lehetséges a sétatér háta mögött, ott, ahol most a gyümölcsárusok sátrai vannak, a villanyoszlopok és a legszélső fasor között egy keskeny aszfaltjárdával a piac térnek fönt felőli kiépített aszfaltjárdáját a Szilágyi-szálloda előtti aszfaltjárdával összekötni, hogy az így kiépített aszfaltjárda egy teljes kerekded egészet alkosson.

Azt hisszük, ez a munkálat nem emelné lényegesen az aszfaltozásra szánt összeget s mégis a szemnek, az izlésnek egy nyugodt ki-elégülést okozna.

— **Jövő héten tárgyalja a városi sportbizottság dr. Csiby Andor bizottsági tagnak a város idegenforgalmára nézve beadott előterjesztését.** Dr. Benke polgármester — értesülésünk szerint — e hó 24-ikére, hétfőre hívja össze a város turisztikai bizottságát, hogy a dr. Csiby Andor biz. tagnak a városi idegenforgalom emelése tekintetében beadott javaslatát érdemben letárgyalja.

A javaslatnak egyik legfontosabb pontját a Gyilkostói Kalauz összeállítására képezi, mely, mint egy kis Baedeker, hivatva van három nyelven összefoglalni a Gyilkostó szépségeit, de nemcsak ezeket, hanem városunk minden régészeti és történelmi multtal bíró szépségeit és

érdekességeit, melyek egy idegen érdeklődésére számot tarthatnak.

A napokban városunkban időzött tudományos kutató csoportnak most tapasztalt megfigyelései nagyon szépen helyet foglalhatnak ebben a kalauzban.

Ennek a Gyilkostói Kalauznak a jövő év tavaszára már teljesen készen kell lennie, hogy a vasut minden elágazási pontján, vasuti és városi könyvbódékban a természetrajongók és turisták rendelkezésére álljon.

— **A Szentkeresztahadsereg** szárhegyi tagozata szeptember hó 30-án nagyszabású ünnepséget rendez, melyet este a Márdirosz Gyula nagytermében műsoros előadás követ. A műsor kiemelkedő eseménye lesz, hogy azon Főtiszt. P. Németh Gellért, a messze földön ismert illusztris író is szerepelni fog! A rendezőség gondoskodni fog, hogy a műsor oly változatos, oly gazdag legyen, melyen minden jelenlevő kellemesen kielégülve legyen, vidéki érdeklődőket is szívesen fogad a rendezőség. Előre bejelentés esetén fenntartott helyek rendelkezésre állanak.

— **A beszarábiai erdőtulajdonosok a kisajátítási visszaélésekért a Népszövetségnek keresnek orvoslást.** Kisenevből érkezett hírek szerint a beszarábiai erdőtulajdonosok, akiknek erdőit kisajátították, szövetségbe tömörültek azaz a céllal, hogy a kisajátítások körül szerintük történt visszaélésekért elégtételt, illetőleg kárpótlást kapjanak a kormánytól. A szövetség elnöke Vladimir Cristi, Averescu-párti vezetőpolitikus. A szövetség tagjai már át is adták memorandumukat a kormánynak, amely a követeléseket visszautasította. Az államnak ezután a magatartása után a kérdéses erdőtulajdonosok elhatározták, hogy jogaik védelmében a Népszövetséghez fordulnak és memorandumukkal a szövetség titkára, Samutale, már el is utazott Genfbe.

A beszarábiaiak Genfhez fordulnak segítségért. Mi magunk, itthon próbálgatjuk a mi agrárkérdéseink s az azokhoz kapcsolódó következmények elintézését.

— **Vihar.** Szept. 14-én este 7 és 8 óra között rettenetes vihar vonult el Remete fölött. A villám felgyújtotta Balázs Keresó Antal tula-marosi lakós csürét, melybe egész évi termése volt berakva és azt teljesen porrá égette. A kár meghaladja a 100.000 lejt.

— **Baleset.** Ferenczi Ferenc tekerőpataki gazda sulyos szerencsétlenség áldozata lett a somlyói bucsun. Árusokat szállított Csiksomlyóra. Éjjeli szállásán egy csomafalvi ember lova kétszer egymásután hasba rugta. A rugásoktól bélrepedést kapott. Hazahozták, majd bevitték a szeredai kórházba s végül is sérüléseibe pár napi kínlás után belehalt. Temetése vasárnap volt Tekerőpatakon nagy részvétel mellett.

— **Öngyilkosság.** Xántusz Dávid csiktaplocai nyugalmazott tanító, folyó hó 11-én az esti órákban forgópisztollyal fölbeltte magát. Azonnal meghalt.

* **Háborúság a Biztosító intézetek körül.** Országszerte nagy port vert fel a kevésbé ismert különböző biztosító intézetek nap-nap után megismétlődő krízise. Nálunk közismerten szilárdan áll a „DOLLÁR” biztosító intézet, melynek Vezérképviselte Fötér 45 sz. alatt van, a gheorgheni Főügynökség táviratban arról értesítette a helyi Vezérképviselést, hogy az Amerika biztosító intézet köréből olyan hírek kerültek forgalomba, mintha a „DOLLÁR” intézetnél valami lepecsételéssel lenne szó. Kérdést intéztünk e tárgyban Mán Elemér urhoz, aki a legnagyobb meglepetéssel közölte, hogy Lázár Ignác urtól, a gyergyói Főügynökség vezetőjétől szintén kapott hasonló értesítést. Dr. Man Elemér, dr. Torocki György ur tordai lakós társaságában megjelent Tordán a központnál, ahol nemcsak a fenti hiób-hirt cáfolták meg, hanem az intézet pénztára ugyanekkor, f. hó. 17-én kétszer lej 100.000 és ötször lej 10.000 prémiumot fizetett ki. Dr. Man kérdésére a vezetőség azt a természetes választ adta, hogy a híresztelés nem más, mint hajsza és rágalom, amelyekért, akik híresztelték a bíróság előtt fognak felelni. Addig is szolgáljanak e megnyugtató sorok mindazok részére, akik a „DOLLÁR” biztosító intézetnél érdekelve vannak.

* **Be kell vonulni!** 20-tól 50-ig kivétel nélkül mindenkinek Balázshoz, aki azt akarja, hogy egy elegáns és tartós cipője legyen. Nagy választék minden számban. Készülnek elegáns csizmák, vadászbakancsok, valamint turista hegyász, ski és koresolyacipők. Javitásokat elvállal havi elszámolásra is hitelképes egyéneknek. Gyors és precíz munka.

3—2 Balázs Ferenc. Fötér 10.

* **Fehérnemüvarrás.** Női és férfi fehérnemű, ugyszintén női felő és gyermekruhák varrását jutányos árban vállalom. Gyöngyössy Matild. Kéthid-utca 2. szám. 3—3

* **A Targu-Mureş—marosvásárhelyi nyilvánosjogu ref. polg. leányiskola** min. rendelettel visszaállított IV-ik osztályába még felvesznek kellő előtanulmányokat végzett magyar anyanyelvű növendékeket. Az iskolával kapcsolatos „Bethlen Kata-leányinternátusban” pedig polg. isk. növendékeken kívül helyet kaphatnak zeneiskolai tanulók is átlag havi 1500 lej ellátási díj ellenében. Megkeresések a ref. polg. leányiskola igazgatósága (Str. Sft. Gheorghe 11.) címére küldendők. 3—2

* **„DOLLÁR” Biztosító Társaság** néven előnyösen ismert biztosító intézet működik Tordán, amely a marosvásárhelyi vezérügynökség megalapításával kiterjesztette hatáskörét Csikmegye gyergyói részére is.

A marosvásárhelyi vezérügynökség vezetőjével az általános közbeesülésben álló dr. Mán Elemér marosszentkirályi földbirtokost nyerte meg a társaság, akinek részvételével az erkölcsi és anyagi garancia újból erősödött.

A „DOLLÁR” Biztosító Társaság f. évi augusztus 6-án Pop Péter tordai lakosnak, augusztus 11-én Péter Albert és Mihály Jenő tordai lakosoknak fizetett ki 100—100 ezer leit elhalálozott biztosítottjaik után, miről a napilapokban közölt közjegyzői okiratok tanuskodnak dr. Vasile Meşter tordai közjegyző aláírásával.

Saját érdekében biztosítsa családját, rokonait és ismerőseit a „DOLLÁR” Biztosító Társaságnál.

Biztosítások felvételére kizárólag igazolvánnyal ellátott ügynökeink jogosultak.

Rozs-e a zab, avagy árpa?

Egy szép augusztusi vasárnap délután
— Nem, mint mások teszik, unalomból csupán —
Sétára indultam vetéseim felé —
Érdekelt, lehet-e sarlót vágni belé.

Mikor úgy az első táblák között járok,
Női hangot hallva, csendesben megállok.
Nem volt szép, hibámat mostan heismerem —
De amit hallottam, nem mindennap terem!

Heves gesztusok közt arról vitatkoztak,
Miközben egy nyaláb szalmát már kifuztak,
„Rozs-e, avagy árpa?” Majd megölt a csoda,
Alig voltam képes, hogy ne szóljak oda!

Az egyik asszonyka, egy kicsi aranyos,
Váltig hangoztatta, ép olyan, mint a rozs (!?)
Látott odahaza illet ő eleget,
Midőn lövöldözték róla a verebet.

Ugyan, hogy lehetsz ily szörnyű tévedésbe?
Nem száll rozsra veréb, csak árpavetésbe!
Szól a más, árpa ez, látom, a javából,
Ismerem X tanár előadásából.

Mikor már a vita, tetőpontra hágott,
Indultam — de egyik utánam kiáltott:
„Szabad lesz, jó uram? csak egy pillanatra!
Árpa ez, avagy rozs?” Rámutat a zabra.

Árpának nem árpa; rozsra sem rozs biz ez!
De nagyon hasonlít egy más valamihez,
Melynek a baromfi s csikóféle rabja...
Ez itt, amit látnak... a Vormair zabja!

„Mondd meg az igazat s betörök a fejed”.
A két nő fanyarul, tetteve felnevet
S így szólnak egyszerre: „A gazdálkodáshoz.
Az ur nem ért semmit s még mihez nem máshoz?”
Szarhegy. Angi Balázs.

Kreppapirok

legkülönbözőbb színben kaphatók a
Sándory könyvkereskedésben.

SPORT.

Ferencváros csapata vasárnap Budapesten játszott a bécsi Admira ellen és megfeszített izgalmas küzdelem után 1:0 arányban győzött. Ezzel bekerült a közép-európai kupa döntőjébe.

A magyarok nyerték meg az olasz-magyar atlétikai versenyt. A verseny legkimagaslóbb eredménye Egry 47'37 méteres dobása, ami 5 cm.-rel nagyobb az amsterdami olimpiász győztesének dobásánál.

Fényképészeti műterem TILLY ARTZ megnyilt

Városház-utca, Petrásics-féle ház.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló
Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés szerinti színekben a legutányosabb árszámítás mellett vállal.

Festéküzletében

mindenféle por- és olajfestékek minden színárnyalatban bármily mennyiségben, olajok, kenékek, ecsetek, festéshez való cikkek nagy választékban, a legutányosabb árak mellett.

Megkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

DOLLÁR BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG TURDA

P. Mihai Viteazul No. 33.

Felvesz kölcsönösségen alapuló biztosításokat halálesetre Lei 100.000 erejéig 18-79 éves korhatárig orvosi vizsgálat nélkül 1020 lej tagsági díj mellett (100 lej hozzájárulás, 1400 tagból álló csoport).

Mielőtt biztosítást kötne, érdeklődjön társaságunk erkölcsi és anyagi garanciájáról.

„Gheorgheni főügynökség”
Str. Primăria 3. (Özv. Puskás Bálintné házában.)

Képviselők
Gyergyó összes községeiben.

Garantált malomkövek, sírkövek és márványsírkövek
állandó raktáron
kaphatók

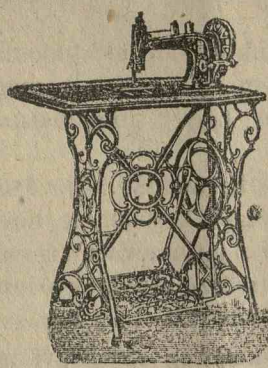
Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lázarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen épület és kriptaépítéseket a legegyszerűbbtől a ledisesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, tervezéssel készséggel szolgálok.



Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.



52-20

Ezennel tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy az özv. WERMESCHER TRAUGOTTNÉ szászrégeni timárságából szeptember 1-én kiléptem és saját nevem alatt egy

bőrüzletet

nyitok Gyergyószentmiklóson.

Kérem a közönség szíves pártfogását
Wermescher Adolf.

Tanulónak

felvétetik

Lázár Péter és Fia céghez Gheorgheni egy négy középosztályt végzett megbízható, jól nevelt fiu.

Rádió apparátok

3-8 lámpás gépig,

Reinartz, Baltic, Ultradin, valamint az utólérhetetlen Eumig Hartley típusok,

raktáron.

Komoly érdeklődőknek gépek bemutatása. — Raktáron: Steier accumulatorok, hangszórók, rádiólampák, fejhallgatók stb. Accumulatorok szakszerű feltöltését, valamint rádiólampák kipróbálását vállalom.

Eladott gépeknek havonkénti díjtalan felülvizsgálása.

➡ Kedvező részletfizetés. ➡

Berkovits Lázár

Gheorgheni.

15-1

A Romfeld-féle vendéglőben
naponként frissen csapolt
BÜRGER-SÖR
és kitűnő asztali borok.

26-22

Állandó étkezés. Olcsó árak.
Lovak részére istálló.

Szíves pártfogást kér Kulesán kezelő.

ÜZLETNYITÁS.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a Fötéren, Bogdán István ur házában

„KORZÓ”

elnevezés alatt, egy teljesen ujonnan berendezett, a mai kor legkényesebb igényeinek is megfelelő

illatszer,

diszmuáru és

női kézimunka üzletet

nyitottam. Állandóan raktáron tartok kelim, gobelin és varrott smyrnaszőnyegmintákat és anyagokat. Himzőpamutokat, selymeket és cernákat, valamint mindenféle kész himzett és varrott színes és fehér munkákat.

Mérsékelt árak.

Dus választék.

Vidéki megbízásokat is elintézek.

Szíves pártfogást kér:

Póznér Irén.

BALLA ISTVÁN

hatósági engedéllyel bíró
villanyszerelő

el-
vállal
minden-
fajta elek-
tromos szere-
lést és javítást.
Mivel nagy külföldi
gyakorlattal rendelke-
zik, azért olcsón, izléses
kivitelben és műszaki pon-
tossággal dolgozik. Költségve-
téseket bárkinek díjtalanul készít.

Cím: Selyem-utca 69. sz.

Aki

valamit venni vagy eladni akar,
hirdesse a

„Gyergyói Ujság”-ban.

Ha bármily kivitelű modern, jó és olcsó
BUTORT

52-12

akar, ne sajnálja a fáradságot és forduljon bizalommal Ambrus István műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

ISKOLATÁSKÁK ÉS IRÓSZEREK
nagy választékban
olcsó áron kaphatók a
Sándory könyvkereskedésben.